

Raadsnota

Raadsvergadering d.d.: 8 november 2016

Agenda nr:

Onderwerp: Cofinanciering van Burgerkrachtprojecten.

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

Bij de behandeling van de Kadernota 2016 is door de raad besloten dat er € 100.000,- aan de begroting wordt toegevoegd voor projecten die door of met behulp van kernoverleggen en/of Burgerkracht tot stand komen, onder de voorwaarde dat over de bestemming van dat bedrag nog kaderstelling door de raad moet plaatsvinden én met de nadrukkelijke opdracht om te bekijken hoe deze gelden structureel aan de begroting kunnen worden toegevoegd.

In dit voorstel wordt deze kaderstelling nader ingevuld door middel van het vaststelling van doelstelling en een set afwegingscriteria voor projecten om in aanmerking te komen voor cofinanciering. Deze criteria zijn gericht op het borgen van het project in de desbetreffende kern, zowel door het hebben van draagvlak en het versterken van sociale samenhang als ook de inpassing in diverse van toepassing zijnde (beleids-)kaders en perspectieven, waarbij het beheer en onderhoud is geborgd.

Aan de raad word voorgesteld om doel, toepassing en de afwegingscriteria zelf vast te stellen.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

Voorafgaand aan het voorbereiden en realiseren van het project bestaat er altijd de procesmatige fase van initiatie en het beoordelen, vergroten van de haalbaarheid van het initiatief. Ten behoeve van deze procesmatige ondersteuning bestaan ook steeds meer fondsen en funding op het gebied van burgerparticipatie. De gemeente Valkenburg a/d Geul heeft hiervoor het Burgerkracht Stimuleringsfonds in het leven geroepen. Een proceskostenbudget van 10% van het investeringsbudget is zeer realistisch te noemen.

Burgerkracht Stimuleringsfonds

Het Burgerkracht Stimuleringsfonds is niet alleen bedoeld voor activiteiten in het fysieke domein, maar ook voor activiteiten in het sociale en economische domein. De activiteiten kunnen kleine initiatieven of projecten betreffen, maar kunnen ook betrekking hebben op uitgebreidere initiatieven. De inzet en ondersteuning van het Burgerkracht Stimuleringsfonds! zal daarom kunnen verschillen per aanvraag en gaat uit van maatwerk.

De ondersteuning van het Stimuleringsfonds is afhankelijk van de fase waarin een initiatief verkeert:

- Kleinere initiatieven/projecten zijn overzichtelijker en komen in het algemeen sneller in de uitvoering, hetgeen een bijdrage in de out of pocket kosten kan opleveren;
- Grotere initiatieven/projecten doorlopen verschillende fasen (bijv. uitwerken, haalbaarheid/randvoorwaarden, investeerders/dekking, overeenstemming), vóórdat de daadwerkelijke realisatie aan de orde is; bij elk van die faseovergangen is er een go/no go moment. Voor die voorbereidende fasen zou een beroep op het stimuleringsfonds gedaan moeten kunnen worden.

Gemeentelijke cofinanciering

Een gemeentelijke bijdrage in de daadwerkelijke realisatie zal moeten komen uit reguliere middelen dan wel uit specifieke middelen.

Hierover is bij de behandeling van de Kadernota 2016 besloten dat er € 100.000,- aan de begroting wordt toegevoegd voor projecten die door of met behulp van kernoverleggen en/of Burgerkracht tot stand komen, onder de voorwaarde dat over de bestemming van dat bedrag nog kaderstelling door de raad moet plaatsvinden én met de nadrukkelijke opdracht om te bekijken hoe deze gelden structureel aan de begroting kunnen worden toegevoegd.

In de voorbereiding en uitvoering van die projecten wordt immers steeds meer een beroep gedaan op cofinanciering uit verschillende bronnen, waarbij bijdragen van private partijen steeds belangrijker worden. Dat kunnen zowel financiële bijdragen zijn als bijdragen in natura. Bijdragen in natura kunnen bestaan uit werken, goederen en diensten, grond en onroerend goed waarvoor geen door facturen of documenten met gelijkwaardige bewijskracht gestaafde contante betalingen zijn verricht. Naast eigen arbeid kan het ook gaan om vrijwilligerswerk. Eigen arbeid wordt dan gekapitaliseerd overeenkomstig een marktconform tarief en vrijwilligerswerk tegen een vast uurtarief. Daarnaast kunnen private bijdragen van derde partijen geworven worden (crowdfunding, donaties, adoptie e.d.).

De verhouding in financiering van dergelijke projecten wordt steeds vaker, zie bijv. ook de nieuwe LEADER-regeling een aandeel van ca 20% cofinanciering door gemeenten, private cofinanciering van 0% en het overige deel van 40% door provincie, EU-fondsen of andere vormen van cofinanciering.

Projecten Burgerkracht!

Voor de volgende nu bekende Burgerkracht-projecten wordt cofinanciering uit de reguliere beleidsprogramma's gevraagd:

- 1 Dorpsrandontwikkeling Natuur- en Recreatieplan Vilt
- 2 Dorpswijngaard Houthem St. Gerlach
- 3 Pleinen Schin op Geul
- 4 Kalkovens, Barakkenberg en uitkijktoren Berg en Terblijt
- 5 Fruitboomgaard Sibbe

In het verlengde hiervan worden nog projecten verwacht als:

- Mariakapel Vilt
- Uitkijkpunt Meertensgroeve

Voor bijvoorbeeld deze projecten geldt dat zij voor het merendeel tot stand zijn gekomen door het op gang brengen van het proces van zelfsturing en burgerkracht, waarbij het initiatief is genomen door Kernoverleggen.

Daar waar een Dorpsontwikkelingsplan is gemaakt (Houthem, Vilt, Schin op Geul) vloeien de projecten daaruit voort en zijn ze ingebed in een grotere visie.

Daar waar (nog) geen dorpsvisie is gemaakt (bijv. Berg & Terblijt, Sibbe-IJzeren) zorgt Bureau Burgerkracht! voor aanhaking op de reguliere beleidsprogramma's van provincie en/of gemeente.

3. Relatie met bestaand beleid

Vergroting van de leefbaarheid van de kernen. Zelfsturing en leefbaarheid in de kernen is opgenomen als thema 1 binnen het Programma Sociale Domein.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

Doel en afwegingscriteria voor cofinanciering

De doelstelling om projecten die 'van onderop' ontstaan te kunnen ondersteunen vanuit de beleidsruimte is om een multipliereffect en resultaten te bereiken. Het dient te gaan om een integrale doelstelling: een bijdrage aan zowel het fysieke als het sociale domein met economisch en maatschappelijke (meer-)waarde. Dit kan bijvoorbeeld geschieden door inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Bureau Burgerkracht! bewaakt in het traject deze doelstelling alsmede de evenwichtigheid van projecten over de kernen van de gemeente.

Om voor cofinanciering in aanmerking te kunnen komen, gelden de volgende afwegingscriteria:

- Het project is een initiatief van burgers of een project waarbij burgers direct betrokken zijn of waar burgers direct belang bij hebben.
- Het project sluit aan op (toekomstig) gemeentelijk beleid of is een verlengstuk daarvan.
- Het project heeft een breed draagvlak in het betreffende woongebied.

- Het project heeft een voorbeeldfunctie en dus leereffecten voor toekomstige projecten van dezelfde aard in de gemeente.
- Het project draagt structureel bij aan versterking van de sociale samenhang door middel van een grotere inzet van burgers voor hun medeburgers en hun leefomgeving.
- Er dient sprake te zijn van een toekomstbestendig project, dat wil zeggen het project dient te passen in een toekomstbestendig perspectief van de betreffende kern.
- Het meerjarige beheer en onderhoud van het project is verzekerd en er is een sluitende meerjarige exploitatiebegroting.
- De totale investering dient een meervoud te zijn van de gemeentelijke cofinanciering.

Toepassing van de criteria

Deze criteria zijn bedoeld als richtlijn in de afweging van de beoordeling van projecten. Indien niet aan alle criteria wordt voldaan, betekent dit derhalve niet dat een project om die reden niet in aanmerking kan komen voor cofinanciering uit deze gelden.

Het streven is om binnen de reguliere middelen, ook door herschikking daarvan, cofinanciering van burgerkrachtprojecten te realiseren. Door het slim combineren van reguliere middelen en regulier beleid met burgerkrachtprojecten kan 'werk met werk' worden gemaakt. Is het in het concrete geval niet mogelijk om het project vanuit reguliere middelen van cofinanciering te voorzien, dan dienen deze co-financieringsgelden daartoe.

Deze co-financieringsgelden worden structureel aan de begroting toegevoegd. Daarbij wordt overwogen dat de procesgelden van het Burgerkracht Stimuleringsfonds! dan eveneens een structureel karakter dienen te krijgen, gelet op de wisselwerking tussen beide soorten gelden (proces/project).

5. Samenwerking

n.v.t.

6. Aanbestedingen

n.v.t.

7. Financiën

Bij de behandeling van de kadernota 2016 heeft de raad besloten om een investeringsbudget van € 100.000,- te creëren, waaruit cofinanciering kan worden geput voor projecten, die verband houden het stimuleren van zelfsturing en burgerkracht. Aan die cofinanciering worden doel en afwegingscriteria als bedoeld in dit voorstel gekoppeld.

Uw raad heeft eveneens besloten om het investeringsbudget vooralsnog alleen voor 2016 beschikbaar te stellen, met dien verstande te bekijken op welke wijze deze gelden structureel aan de begroting kunnen worden toegevoegd.

Uw raad wordt voorgesteld kennis te nemen van het volgende. De financiële positie is thans niet van dien aard dat deze cofinancieringsgelden nu al structureel aan de begroting kunnen worden toegevoegd. Gelet hierop dient de opgenomen taakstelling, om de cofinancieringsgelden structureel aan de begroting toe te kunnen voegen, in de begroting 2017 concreet te worden ingevuld. Dit zal in de Kadernota 2017 worden meegenomen.

8. Communicatie

n.v.t.

9. Afwegingen en Advies

Het voorstel is met de Klankbordgroep Burgerkracht! op 3 oktober besproken. De opmerkingen uit dit overleg zijn verwerkt in dit voorstel.

Voorgesteld wordt om het doel, toepassing en de afwegingscriteria zelf voor cofinanciering van burgerkrachtprojecten als bedoeld in dit voorstel, vast te stellen.

10. Bijlagen

Het college van burgemeester en wethouders van Valkenburg aan de Geul,

L.T.J.M. Bongarts
algemeen directeur/gemeentesecretaris

Drs. M.J.A. Eurlings
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul, 8 november 2016

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 11 oktober 2016;

Gehoord de raadsadviescommissie EFTR de dato 26 oktober 2016;

Gehoord de Klankbordgroep Burgerkracht de dato 3 oktober 2016.

B e s l u i t :

Vast te stellen het doel en de afwegingscriteria voor cofinanciering van Burgerkrachtprojecten als bedoeld in dit voorstel.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 8 november 2016.

De raad voornoemd,

Mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

Drs. M.J.A. Eurlings,
voorzitter